

platform
culture central europe

„Prekretnice pred oluju“

Kulturna manifestacija

**Platforme
„Kultura Srednje Europe“**

21. maj 2014. godine

Bošnjački institut
Mula Mustafe Bašeskije 21, 71 000 Sarajevo

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky
Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

Ministry
of Foreign Affairs
Republic of Poland

MINISTRY OF FOREIGN
AND EUROPEAN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

Program

Foaje biblioteke

- 18:00 sati Otvaranje izložbe „Nemirno zatišje pred buru“, Christian Brunmayr, Savezno ministarstvo za Europu, integracije i vanjske poslove Republike Austrije
- 18:15 sati Prijem u okviru kojeg će biti prikazan film „Šumné stopy / Graciozni tragovi“ (prilog Republike Češke)

Sala „Šadrvan“

- 19:00 sati Obraćanje austrijskog ambasadora Martina Pammera
- 19:10 sati Prilog Mađarske: Koncert Sándora Farkasa
- 19:40 sati Prilog Slovačke: Predavanje prof. Václava Maceka na temu „Fotografija/film u vrijeme Prvog svjetskog rata – propaganda i stvarni život“
- 20:10 sati Prilog Poljske: Koncert folklornog ansambla „Wołosi“

O programu

Prilog Austrije: Nemirno zatišje pred buru

Izložba „Nemirno zatišje pred buru“ se bavi prijeratnim periodom u kojem je Austrija iskusila uzbuđujuće promjene, praveći tako na mnogim poljima posljednji veliki korak ka moderni. Izložba koju su kurirali Manfred Thumberger i Stefan Kutzenberger se prikazuje u Austrijskim ambasadama i Kulturnim forumima diljem svijeta.

Prilog Republike Češke: Šumné Stopy/Graciozni tragovi

Šumné Stopy/Graciozni tragovi je serijal dokumentarnih filmova posvećenih važnim arhitektima Češke koji su dali svoj doprinos svjetskoj arhitekturi (autor i narator David Vávra, scenarij i režija Radovan Lipus).

Upoznat ćemo arhitektu češkog porijekla Karla Paržika (1857. - 1942.), kojeg su često nazivali „arhitektom europskog Sarajeva“, a koji je većinu svog života proveo i radio u Sarajevu. U Sarajevo je stigao na proljeće 1884. godine, nakon što je Bosna i Hercegovina dospjela pod Austrougarsku upravu. Paržik je 1886. godine postao državni službenik, a nekoliko godina kasnije je postao glavni savjetnik za izgradnju regionalne uprave u Sarajevu gdje je radio do 1916. Projektirao je oko 150 građevina u Bosni, od toga se 70 nalazi u Sarajevu. Među njima su važne institucije kao: Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Narodno pozorište Sarajevo, Šerijatsko-sudačka škola, Sinagoga u Sarajevu kao i zgrade državne vlade i škole.

Karlo Paržik je ostavio svoj osobni trag i velikim dijelom doprinio urbanizaciji Sarajeva i Bosne i Hercegovine pod vladavinom Austrougarske monarhije. Sahranjen je u Sarajevu.

Prilog Mađarske: Koncert Sándora Farkasa

Biografija Sándora Farkasa: Prekretnice u mom životu upućuju na to da sam rođen pod sretnom zvijezdom. Rođen sam kao najmlađe od četvero djece. Moj brat i ja smo od majke naslijedili muzički talent. Moj otac je bio vojnik u Prvom svjetskom ratu, tako da sam odrastao uz priče o Velikom ratu. Već sam sa 5 godina napisao svoje prve kompozicije, a hitove tog doba sam prilično dobro svirao. Sa 14 godina sam primljen na fakultet za izuzetne talente. U to doba sam već imao svoj mali gudački orkestar, koji je svirao muziku za ples, a ja sam sve češće počeo da budem za klavirom umjesto da sviram solo na violini. Usto sam počeo da se više bavim instrumentacijom. 1972. godine sam okončao studij na Muzičkoj akademiji u Budimpešti. Dugo godina sam podučavao violinu, violu, klavir, kamernu muziku, instrumentaciju, harmoniju i kompoziciju. Iz posljednjeg reda simfonijskog i kamernog orkestra radom sam se uspinjao pravo do podija dirigenta. Istodobno sam bio i muzički, umjetnički direktor nekoliko plesno-muzičkih grupa.

Krajem 80-tih u životu mi se desila prekretnica kada sam saznao za upražnjeno mjesto „do-it-all“ pijaniste sa iskustvom u sviranju lounge muzike i sposobnošću da samostalno zabavlja publiku u poznatoj kafani New York, koja je u to vrijeme nosila naziv kafana Hungaria u Budimpešti. Ja sam, naravno, bio sretan što mogu prihvatiti ovu priliku i tako sam postao bar-pijanista sa punim radnim vremenom. U kafani New York sam radio 8 godina, te sam 10 godina svako ljeto i tokom božićnih blagdana kao sezonski pijanista radio u hotelu Inselhotel u Konstanzu, Njemačkoj. Moja sljedeća scena je bila Corinthia Grand Hotel Royal u Budimpešti, u kojem sam od 2003. do 2011. proveo 8 godina kao bar-pijanista.

Dvaput (2003. i 2005.) sam pobijedio na mađarskom takmičenju bar-pijanista i sada sebe vidim kao zakašnjelog sljedbenika pijanista koji su početkom prošlog stoljeća svirali u srednjeeuropskim kafanama. Ovu večer su na programu:

1. F. Lehár: Zlato i srebro, F. Pazeller-B. Zerkovitz: Suvenir iz Herkulesfürdőa
2. Marševi: B. Egressy: Klapka marš, J. Schrammel: Beč ostaje Beč, F. Lehár: Nechledil marš
3. F. Lehár: Vesela udovica [vrhunci]
4. M.K. Ogiński: Poloneza No. 13 A-mol, „Oproštaj od domovine“
5. F. Lehár: Ciganska ljubav – „Daleko u velikoj šumi“
6. S. Farkas: Uspavanka – pjesma za mog oca

Prilog Slovačke: Predavanje prof. Václava Maceka

Biografija Václava Maceka (rođ. 19.6.1952.)

OBRAZOVANJE

1978. - 1982.: Karlov univerzitet u Pragu – Teorija filma i pozorišta

1986. - 1990.: Praktikum na Institutu za historiju umjetnosti Slovačke akademije nauka

1991. - 1992.: kustos zbirke fotografija u Slovačkoj nacionalnoj galeriji

Od 2000.: profesor na katedri za film Akademije scenskih umjetnosti u Bratislavi

OBJAVLJENA DJELA:

Elo Havetta (1990.), The history of Slovak non-fiction cinema (1992.), Dušan Hanák (1996.), Slovak photography in 60s (1990.), Slovak imaginative photography 1982. – 1997., The History of Slovak Cinematography (1997., zajedno sa Jelenom Paštékovom), Slovak photography 1925. – 2000.

(2002., zajedno sa Aurel Hrabusicky, Stefan Uher), Jan Kadar (2008., 2011.), The History of European Photography 1900.-1938. (2010., urednik) i druga.

Glavni urednik magazina Imago (1995. - 2010.), direktor „Central European House of Photography“ u Bratislavi (od 2005.), direktor festivala Mjesec fotografije u Bratislavi (od 1992.), rukovodilac istraživačkog projekta „Historija europske fotografije u 20. stoljeću“.

Prilog Poljske: Koncert ansambla Wołosi

WOŁOSI su zvijezda koja ide uzlaznom putanjom na nebu muzičkih bendova u Europi. Bend je nagrađen Grand Prixom, nagradom Czeslaw Niemen, te nagradom publike pod nazivom „Burza Braw“ na festivalu *Nowa Tradycja 2010*, kojeg organizira Poljski radio. 2011. godine WOŁOSI su osvojili Grand Prix „Svetozar Stracina“ na Međunarodnom folklornom takmičenju, kojeg organizira Europska radiodifuzijska unija, EBU.

Većini će ova muzika nekako zvučati poznato, a opet će u isto vrijeme priznati da do sada nisu čuli ništa slično ovome. Kako se ovaj stil može karakterizirati i klasificirati? Možda kao erupcija energije koja proizlazi iz vrhunskog zajedničkog muziciranja. Možda kao istraživanje dubokih slojeva ljudske duše, do koje samo muzika može doseći. Ili, možda kao potraga za izvornom silom koja je čovjeka nagnala da stvara muziku. U konačnici, komad zvuči kao improvizacija na granici između različitih muzičkih svjetova. Nedvojbeno se može reći da bit ove muzike leži u susretima između ljudi koji se kreću u oblasti muzike koja je „napisana“ i onih koji su u muzici koja se „upija sluhom“.

S jedne strane imam klasične muzičare, braću Krzysztof i Stanislaw Lasona – instrumentaliste sa Muzičke akademije Karol Szymanowski u Katowicama, čiji san je oduvijek bila improvizacija i koji dijele ljubav prema narodnoj muzici zbog njene spontanosti, vitalnosti i ljepote. S druge strane imamo gorštace; i to one posebne. Lider, dubler i basista – sve izvrsni muzičari. Oni su samouki, ali nipošto amateri. Wołosi su ansambl koji ponekad zvuči kao da dolazi iz New Orleansa. Oni imaju ono „nešto“ što je prije stotinu godina inspiriralo svijet u doba kada je džez rođen. To „nešto“ se najbolje opisuje riječju „drive“. Zbigniew Michalek, Jan Kaczmarzyk i Robert Waszut unose karpatske crte višestrukim muzičkim izražajem koji doseže unazad do indijskih, perzijskih, palestinskih, balkanskih, mađarskih, rumunjskih, ukrajinskih, slovačkih korijena koji se svi ukrštaju ovdje u Istebni, Koniakowu i Jaworzynki, gdje se susreću granice Poljske, Slovačke i Republike Češke.

Na lijepoj Beskidskoj visoravni, u društvu beskonačnih širina dogodio se susret, koji se do današnjeg dana produbljuje.

O Platformi

Platforma „Kultura Srednje Europe“ je osnovana 6. juna 2001. godine povodom prve Konferencije ministara vanjskih poslova država Regionalnog partnerstva (Austrija, Poljska, Mađarska, Republika Češka, Slovačka, Slovenija), a kao forum za kulturni dijalog s ciljem:

- Podizanja svijesti o kulturnom životu u državama članicama Srednje Europe, Europske unije i šire
- Prikazivanje kreativne energije i snage izraza naših umjetnika
- Isticanja zajedničkog kulturnog identiteta Srednje Europe u kontekstu europske integracije

Zajednički kulturni projekti se realiziraju dva puta godišnje. Od svog osnivanja Platforma je iznjedrila više od 50 projekata širom svijeta.